

Lachen door een waas van tranen

Een herkenbare autobiografie uit de Biblebelt

Inleiding

Lachen door een waas van tranen van Aaltje Hendriks (uitgeverij Aspekt, 2026, 209 pagina's) is een autobiografie waarin de auteur terugblijkt op haar jeugd, van de vroegste kindherinneringen via de puberteit naar de volwassenheid. De streng reformatorische opvoeding speelt een centrale rol, evenals de ziekte van haar moeder en de zorg die dit geeft voor het grote gezin. Het boek sluit aan bij de wereld van de "Biblebelt" en roept herkenning op bij velen die daarin zijn opgegroeid.

Samenvatting en analyse

De auteur geeft door middel van losse anekdotes gebeurtenissen uit haar jeugd weer, die een niet altijd één strak, literair geordend verhaal vormen, maar fragmentarisch kunnen aanvoelen zoals herinneringen zich aandienen. Thema's als nieuwsgierigheid, machteloosheid en de macht van de kerk staan centraal, evenals de stroeve, weinig uitgesproken liefdevolle gevoelens in de opvoeding.

De beschrijvingen zijn voor veel reformatorische christenen herkenbaar en realistisch zoals de discussies over lengte van kleding en haar, welke Bijbelvertaling het meest rechtzinnig is en de afstandelijke veroordeling van andere kerkgenootschappen. De herkenbaarheid van de beschreven situaties schuurt soms langs een gevoel van loyaliteit en verdediging van de reformatorische (denk)wereld aan de ene kant en ergernis en verdriet om wat er in naam van religie wordt gedaan aan de andere kant.

Tegelijkertijd blijft de auteur niet zuiver in het kindperspectief. In het hoofdstuk over censuur in de kerkbibliotheek beschrijft ze gedachten die niet direct passen bij een twaalfjarig meisje dat juist later met plezier naar *Pluk van de Petteflet* luistert. Het is twijfelachtig of zo'n jong kind over zoveel analytisch inzicht beschikt, waardoor de lezer zich afvraagt of hier meer volwassen gekleurde herinneringen en frustraties dan historische feiten op het verhaal worden gelegd.

Conclusie en aanbeveling

Lachen door een waas van tranen krijgt een overwegend positieve waardering (★★★★☆) vanwege de manier waarop een gevoel van onbegrip en vervreemding via alledaagse situaties wordt beschreven. De volwassen reflecties en de losse, soms onsamenhangende anekdotes maken het geen literaire hoogstand, maar wel een eerlijke, persoonlijke en indringende getuigenis van opgroeien in een kerkelijke, gereformeerde wereld.

Bron: aspekt.nl